USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudců JUDr. Kateřiny Šimáčkové, JUDr. Milady Tomkové, JUDr. Karla Šimky a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **I. A.,** zastoupeného Mgr. Jiřím Douskem, advokátem, se sídlem Chrastavská 273/30, Liberec 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka Liberec, ze dne 18. 10. 2011, č. j. 58 Az 1/2011 - 38,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Žalobce se podanou kasační stížností domáhá zrušení rozsudku krajského soudu ve věci mezinárodní ochrany. Žalobce opustil svou vlast dne 6. 12. 2005, protože ho matka vyhnala z domu. Matka si našla nového muže, který žalobce bil a bral mu peníze. Žalobce proto odjel do České republiky za otcem, který zde žil. Dne 16. 4. 2008 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany poté, co jej zadržela policie a kamarád mu o této možnosti řekl. Rozhodnutím ze dne 28. 4. 2008 zamítl žalovaný žádost žalobce jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), s odůvodněním, že z postupu žalobce bylo patrné, že žádost podal s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, ačkoliv mohl požádat o mezinárodní ochranu dříve. V navazujícím soudním řízení Krajský soud v Ostravě rozhodnutí žalovaného rozsudkem ze dne 8. 3. 2010, č. j. 60 Az 38/2008 - 22, zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Tento rozsudek následně potvrdil i Nejvyšší správní soud usnesením o odmítnutí kasační stížnosti žalovaného pro nepřijatelnost č. j. 1 Azs 17/2010 - 42 ze dne 17. 6. 2010.

[2] Žalovaný poté nařídil další pohovor ve věci. V průběhu doplňujícího pohovoru vyšlo najevo, že žalobce se v České republice oženil s občankou Ukrajiny a mají společně syna, který je zapsán v manželčině cestovním dokladu. Manželka žalobce pobývá v České

republice na základě dlouhodobého pobytu za účelem zaměstnání, jeho syn na základě víza za účelem sloučení rodiny. Manželka jezdí na Ukrajinu asi dvakrát až třikrát do roka, i častěji, a syna nechává u rodičů, když je nutné vyřídit mu povolení k pobytu. Ve společném návratu na Ukrajinu manželům brání, že ve vlasti nemají žádné bydlení, navíc si zde žalobce již zvykl. Žalovaný si také obstaral další podklady pro rozhodnutí, konkrétně informace o zemi původu žalobce a výpis z evidence cizinců s povoleným pobytem na území České republiky, se kterými seznámil i žalobce.

[3] Dne 11. 1. 2011 žalovaný vydal další rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, kterým rozhodl, že mezinárodní ochranu žalobci podle § 12 až § 14b zákona o azylu neuděluje. V odůvodnění rozhodnutí žalovaný konstatoval, že žalobce neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod podle § 12 písm. a) zákona o azylu. Dále žalovaný dospěl k závěru, že žalobce neuváděl žádné z taxativně vymezených důvodů pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Nadto v neprospěch žalobce svědčí, že nepodal žádost o mezinárodní ochranu bezprostředně poté, co k tomu měl příležitost, a jeho opožděnou žádost tedy lze považovat za účelovou. To dokládají informace o vlasti žalobce, z nichž vyplývá, že ukrajinským občanům nehrozí pronásledování z důvodu jejich názorů ani dlouhodobého pobytu v zahraničí, a potvrzují to i konkrétní zkušenosti družky žalobce, která bez potíží opakovaně Ukrajinu navštěvuje. Žalovaný neshledal ani důvody pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny či humanitárního azylu. Ve vztahu k doplňkové ochraně žalovaný uvedl, že vycházel z informací o zemi původu a nedošel na jejich základě k závěru, že by žalobci hrozil trest smrti či vykonání tohoto trestu, ani mučení, nelidské či ponižující zacházení či trest, i s ohledem na to, že žalobce neuvedl, že by se takového následku obával. Jeho jedinou obavou jsou možné komplikace při hledání zaměstnání, neochota sdílet bydlení s rodiči družky a vysoké náklady na živobytí. Na území Ukrajiny neprobíhá ani žádný ozbrojený konflikt, který by bylo možno pokládat za vážnou újmu ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Případné vycestování pak podle žalovaného po posouzení informací o zemi původu a skutečnostech sdělených žadatelem a ověřených v databázi cizinců nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky České republiky. Konečně nebyly v případě žalobce dány ani důvody pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny.

[4] Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce žalobu, v níž namítal, že se žalovaný neřídil závazným právním názorem krajského soudu, který zrušil předchozí rozhodnutí. Žalobce nesouhlasil se závěry, že jediné obavy má z různých komplikací po návratu, neboť výslovně uváděl, že byl pronásledován a fyzicky napadán ze strany druha své matky, aniž by našel zastání na straně orgánů činných v trestním řízení. Žalobce se ohradil také proti tomu, aby mu bylo za vinu dáváno, že podal žádost o mezinárodní ochranu opožděně. K tvrzení o bezproblémovosti situace na Ukrajině poukázal na zastaralost použitých informací o zemi původu a na aktuální informace o poskytnutí azylu bývalému ministru hospodářství Ukrajiny žalovaným. Konečně se žalobce domníval, že existují i důvody pro udělení doplňkové ochrany. Poslední argument žalobce u jednání rozvinul tak, že trvá na udělení doplňkové ochrany podle § 14b zákona o azylu, neboť je jediným živitelem rodiny, s družkou vychovává syna a jsou tedy dány podmínky pro sloučení rodiny.

[5] Krajský soud shora označeným rozsudkem ze dne 18. 10. 2011 žalobu žalobce zamítl. Nejvyšší správní soud pro stručnost odkazuje na odůvodnění tohoto rozsudku, které je k dispozici na webových stránkách Nejvyššího správního soudu.

[6] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti tomuto rozsudku kasační stížnost, v níž uvádí následující námitky. Stěžovatel má zejména za to, že skutkový stav nemá oporu ve spisu nebo je s ním v rozporu. Nesouhlasí zejména s posouzením skutkového stavu a právním posouzením splnění podmínek doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny podle § 14b zákona o azylu a poukazuje na svůj rodinný život a zařazení do pracovního života. Dále s ohledem na současný politický vývoj na Ukrajině, zejména na kauzy Bohdana Danylyšyna a Julie Timošenkové, se stěžovatel obává po návratu do vlasti pronásledování. Z uvedených důvodů navrhuje stěžovatel zrušit rozsudek krajského soudu a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

[7] Žalovaný popírá oprávněnost kasační stížnosti. K námitce týkající se udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny žalovaný poukazuje na to, že žádnému z jeho rodinných příslušníků nebyla doplňková ochrana udělena, a proto je vyloučeno udělení doplňkové ochrany podle tohoto ustanovení stěžovateli. Žalovaný se domnívá, že kasační stížnost nepřesahuje zájmy stěžovatele a měla by být odmítnuta pro nepřijatelnost. K současnému vývoji politické situace na Ukrajině se žalovaný nevyjádřil.

[8] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil přípustnost podané kasační stížnosti a konstatoval, že je podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), osobou oprávněnou (§ 102 s. ř. s.), stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.) a uplatňuje důvody přípustné pro kasační stížnost podle § 103 s. ř. s.

[9] Nejvyšší správní soud dále posuzoval přijatelnost kasační stížnosti. Podle § 104a s. ř. s. se kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany odmítne pro nepřijatelnost, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Podle ustálené judikatury je kasační stížnost přijatelná, (a) pokud se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, (b) pokud se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, (c) pokud je potřebné učinit tzv. judikatorní odklon, (d) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele (srov. usnesení zdejšího soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS, všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná také na www.nssoud.cz).

[10] Stěžovatel neuvádí, v čem jeho stížnost podstatně přesahuje jeho vlastní zájmy, a důvody pro přijatelnost neshledal ani Nejvyšší správní soud.

[11] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval obecnou námitkou ohledně aktuálního politického vývoje na Ukrajině. Tato výtka byla uvedena jak v žalobě, tak v kasační stížnosti ve velmi obecné rovině. Stěžovatel poukázal v žalobě na to, že poměry v jeho zemi nejsou bezproblémové, což dokládal případem bývalého ministra hospodářství a bývalé premiérky. V kasační stížnosti doplnil, že právě s ohledem na tyto politické kauzy se obává pronásledování. Stěžovatel nijak neupřesnil souvislost mezi svou osobou a osobou

bývalého ministra hospodářství a bývalé premiérky, a to ani ve správním řízení ani následně v řízení soudním. Ani ze žaloby či kasační stížnosti žádná souvislost nevyplývá. Nejvyšší správní soud připomíná, že břemeno tvrzení leží i v řízení o mezinárodní ochraně na stěžovateli, a správní orgán nemůže jeho tvrzení nahrazovat vlastními zjištěními, pokud stěžovatel uvedené skutečnosti ani netvrdil (srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 21. 7. 2005, č. j. 3 Azs 303/2004 - 79). V daném případě stěžovatel tyto obavy formuloval velmi vágně, bez doložení doplňujících informací a teprve v řízení o žalobě, a v takto obecné rovině s nimi bylo krajským soudem i nakládáno. Krajský soud uvedl zcela správně, že odkaz žalobce na udělení azylu bývalému ministru hospodářství je bezpředmětný. Skutečnost, že některé osoby z vlasti stěžovatele mohou být v případě návratu vystaveny pronásledování či vážné újmě, nepostačuje pro závěr o nutnosti poskytnout každému občanu dané země mezinárodní ochranu. Kasační námitka, která je podobně jako žalobní námitka uvedená velmi neurčitě, tak nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[12] Další námitka stěžovatele se týká otázky udělení doplňkové ochrany podle § 14b zákona o azylu, tedy za účelem sloučení rodiny. K podmínkám udělení azylu za účelem sloučení rodiny se zdejší soud vyjádřil ve svém rozsudku ze dne 12. 8. 2004, č. j. 4 Azs 147/2004 - 81, tak, že konstatoval, že udělení azylu rodinnému příslušníku azylanta podle § 13 odst. 1 zákona o azylu, je možné jen v případě existence pravomocného rozhodnutí o udělení azylu osobě, která je rodinným příslušníkem žadatele o azyl. Obdobný závěr lze vztáhnout také na doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny, jak to ostatně vyplývá také ze zákonných ustanovení zákona o azylu: *„Rodinnému příslušníkovi* ***osoby požívající doplňkové ochrany*** *se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení“* [§ 14a odst. 1 písm. a) zákona o azylu]. Nejvyšší správní soud podotýká, že sloučení s rodinnými příslušníky, kteří zde pobývají na základě dlouhodobého pobytu, jak tomu je v případě manželky stěžovatele, lze vyřešit prostřednictvím jiných pobytových oprávnění v režimu zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. Nepřísluší mu ovšem zkoumat, zda stěžovatel všechny podmínky pro udělení takového pobytového oprávnění splňuje, zde pouze konstatuje, že nenaplnil základní podmínku pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny, konkrétně žádný z jeho rodinných příslušníků nepožívá doplňkovou ochranu.

[13] Ačkoliv se touto otázkou krajský soud nezabýval, neboť svůj přezkum zcela v souladu se zákonem omezil na žalobní námitky stěžovatele, Nejvyšší správní soud pro úplnost dodává, že nic v dané věci nenasvědčuje ani tomu, že by rodinný život stěžovatele mohl být jeho vystěhováním z České republiky narušen způsobem, který by představoval porušení jiných mezinárodních závazků podle § 14a odst. 1 písm. d) zákona o azylu. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2010, č. j. 2 Azs 24/2010 - 90, konstatoval, že *„podle § 14a odst. 2 písm. d) se za vážnou újmu podle zákona o azylu považuje, pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Podle důvodové zprávy k novele zákona o azylu č. 165/2006 Sb., kterým byl do tohoto zákona zaveden institut doplňkové ochrany, se do definice vážné újmy nad rámec směrnice Rady 2004/83/ES ze dne 29. dubna 2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany (dále jen „kvalifikační směrnice“) doplňuje, že za „vážnou újmu“ se bude považovat i*

situace, pokud by vycestování cizince nebylo možné s ohledem na závazky plynoucí z mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána. Tradičně půjde např. o situace, kdy vycestování není možné s ohledem na respektování soukromí a rodinného života, tak jak je zakotveno v čl. 8 Úmluvy." V takovém případě je ale nezbytné zkoumat intenzitu zásahu do rodinného a soukromého života, ke kterému by mohlo dojít nuceným vycestováním stěžovatele ze země.

[14] Nejvyšší správní soud si je vědom toho, že po vyhoštění by stěžovatel s ohledem na délku uloženého vyhoštění byl nucen setrvávat určitou dobu mimo Českou republiku, například ve své vlasti. S ohledem na skutkové okolnosti daného případu, kdy i jeho manželka jezdí nyní poměrně často na Ukrajinu a nechává jejich syna u svých rodičů, tedy kdy se jedná o soužití se státními příslušníky Ukrajiny, kteří mají na Ukrajině zázemí, má zdejší soud za to, že stěžovatel neuvedl okolnosti, které by mu bránily rodinný život s manželkou a synem realizovat ve vlasti, a to například do doby, než vyřídí potřebná oprávnění k pobytu v České republice. Za takové okolnosti přitom nelze považovat komplikace s prací či s bydlením u rodičů manželky stěžovatele. Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že ani zásah do rodinného života stěžovatele vycestováním z České republiky není takové intenzity, aby jej bylo možno považovat za důvod pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu.

[15] Vzhledem k tomu, že ustálená judikatura poskytuje odpovědi na otázky namítané stěžovatelem a že krajský soud se podle zdejšího soudu nedopustil zásadního pochybení, které by mělo dopad na hmotně-právní postavení stěžovatele, odmítl Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nepřijatelnou.

[16] Pro úplnost Nejvyšší správní soud uvádí, že o návrhu na přiznání odkladného účinku nerozhodl, neboť kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany má ve většině případů, i v případě stěžovatele odkladný účinek ze zákona (§ 32 odst. 5 zákona o azylu).

[17] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. března 2012

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda

senátu